

# TURVALLISUUS- TIEDOTE 2021

UPM Pietarsaari ja OSTP Finland Oy Ab

## LAKISÄÄTEINEN TURVALLISUUSTIEDOTE

on laadittu yhteistyössä UPM Pietarsaaren, OSTP Finland Oy Ab:n sekä Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren alueen pelastuslaitoksen kanssa. Tiedote sisältää tärkeää perustietoa turvallisuudesta lähialueen asukkaille ja toimijoille, joten **laitathan tämän tiedotteen talteen!**



OSTP



# Turvallisuustietoa koteihin

Tämä tiedote sisältää tietoa UPM Pietarsaaren sekä OSTP Finland Oy Ab:n tehtaista, alueella käytettävien kemikaalien vaaroista ja oikeista toimintatavoista onnettomuustilanteissa.

Tiedote jaetaan lähialueella kaikille kotitalouksille ja se on saatavilla myös molempien tehtaiden pääportilta sekä sähköisesti osoitteissa [www.upmpietarsaari.fi](http://www.upmpietarsaari.fi) ja [www.ostp.biz](http://www.ostp.biz).

Tiedote julkaistaan 5 vuoden välein. Säilytäthän tiedotteen!

## Ennaltaehkäisy keskeistä

Tärkein osa yritysten turvallisuussuunnittelua on suuronnettomuusvaarojen sekä mahdollisten tapaturmien ja onnettomuuksien ennaltaehkäisy. Jokaisella alueella työskentelevällä on velvollisuus tehdä ilmoitus kaikista prosessiin, työympäristöön tai ympäristöön liittyvistä poikkeamista ja vaaratilanteista. Ilmoitusten pohjalta ryhdytään välittömiin toimenpiteisiin. Lisäksi tehdään jatkuvia tarkastuksia ja turvallisuuskierroksia. Niissä käydään läpi yritysten turvallisuuteen, työsuojeluun ja pelastussuunnitteluun liittyviä asioita.

UPM:n tehdaspalokunta harjoittelee omatoimisesti sekä yhteistyössä pelastusviranomaisten kanssa säännöllisesti toimintavarmuuden ylläpitämiseksi ja edelleen kehittämiseksi sekä osallistuu pyydettyä myös tehdasalueen ulkopuolisiin hälytystehtäviin.

## Varautumista ja kouluttautumista

UPM Pietarsaaren ja OSTP:n toimintaa arvioidaan jatkuvasti ympäristö-, terveys- ja turvallisuusvaarojen tunnistamiseksi. Vaarallisiin kemikaaleihin liittyvät suuronnettomuusriskit on kartoitettu erilaisten riskianalyyysien avulla. Yrityksissä työskenteleminen edellyttää voimassa olevaa työturvallisuuskorttia sekä yritysten yleistä turvallisuuskoulutusta. Lisäksi kaikki alueella vierailevat henkilöt perehdytetään turvallisuusasioihin.

## Standardit ohjaavat toimintoja

Oman toiminnan jatkuvalla kehittämisellä yritykset haluavat varmistaa sen, ettei toiminnasta aiheudu vaaraa ihmisille tai ympäristölle. Alueen yrityksillä on käytössään mm. seuraavia standardeihin perustuvia johtamisjärjestelmiä: laatujohtaminen ISO 9001, ympäristöjohtaminen ISO 14001 sekä työterveys- ja työturvallisuusjärjestelmä ISO 45001.

### Yhteystiedot:

UPM Pietarsaari  
PL 42, 68601 Pietarsaari  
Susanna Jakobsson  
Turvallisuuspäällikkö

OSTP Finland Oy  
PL 15, 68601 Pietarsaari  
Jyrki Sironen  
Manager, Environment, Safety and Quality



**MUISTATHAN** että UPM:n ja OSTP:n tehdasalueilla liikkuminen, oleskelu ja valokuvaaminen on ilman lupaa kielletty. Tehdasalueet on rajattu joko aidoilla, portein tai sitä merkitsevilla kylteillä. Tehdasalueet on vartioitu vuorokauden ympäri ja alueella on tallentava kameravalvonta.

# Raaka-ainetta **monipuolisesti** hyödyntävä teollisuuskeskittymä



## **UPM Pietarsaari**

UPM:n Pietarsaaren tehdasalue on monipuolinen biometsäteollisuuden keskittymä, jossa lähialueiden puu jalostetaan selluksi, sahatavaraksi, paperiksi, paperijalosteiksi ja energiaksi. Alueella sijaitsevat UPM:n sellutehdas, saha ja Metsän palvelutoimisto. Sellutehtaalla valmistetaan lähialueiden kuitupuusta koivu- ja havusellua. Tehtaan kapasiteetti on 800 000 tonnia vuodessa. Havu- ja koivusellusta tehdään tarra-, erikois- ja pehmopapereita sekä kartonkia. Suurin osa sellusta kuljetetaan valmistajille eri puolille maailmaa tehtaan läheisyydessä sijaitsevan Alholman sataman kautta.

UPM:n Alholman sahalla valmistetaan sertifioitua mänty- ja kuusisahatavaraa rakentamiseen sekä ikkuna-, ovi-, ja huonekaluteollisuudelle. Tuotantokapasiteetti on 280 000 kuutiota vuodessa ja sahatavaran päämarkkinat sijaitsevat Suomessa ja Aasiassa.

UPM Metsä hankkii sellutehtaalla ja sahalla käytettävän puun pääosin lähimaakunnista. Puu käytetään tehdasalueella sataprosenttisesti sahatavaran, sellun, paperin ja energian valmistuksessa.

## **Kiertotaloudesta yli 100 vuoden kokemus**

Toimintamme perustuu vahvasti kiertotalouteen. Käytämme tehokkaasti puupohjaiset raaka-aineet ja jalostamme myös tähteistä hyödykkeitä ympäristön kannalta kestäväällä tavalla. Puuta jalostetaan päivässä 200 rekka-autollista ja 60 junavaunullista, josta kaikki käytetään tehdasalueella hyödyksi.

## **Suuri työllistäjä Pietarsaarella**

UPM Pietarsaaren tehtaat ja toiminnot työllistävät noin 750 henkilöä. Lisäksi alueella työskentelee päivittäin noin 100 urakoitsijaa ja kesäaikaan noin 80 kesätyöntekijää.

## **OSTP**

OSTP-konserni on yksi maailman johtavista hitsattujen ruostumattomien putkien ja putkenosien valmistajista ja OSTP:llä on tuotantolaitoksia sekä Pietarsaarella että Örnsköldsvikissä Ruotsissa. Agave Srl ja Outokumpu Oyj omistavat OSTP-konsernin.

Pietarsaarella valmistetaan putkia ja putkenosia tuotantokapasiteetilla, joka on yli 50 000 tonnia/vuosi. Tuotteista 85 % myydään jakelijoiden ja edustajien kautta kansainvälisesti yli 40:een maahan.

## **Menestys perustuu ydinarvoihin**

OSTP:n menestys perustuu ydinarvoihimme ja yrityksen periaatteisiin. Fokusoimme ympäristöön, terveyteen, turvallisuuteen ja laatuun. Työpaikkamme turvallisuus on aina ykkösprioriteetti ja vahva fokusointimme näkyy kaikissa työpaikan rutiineissamme ja prosesseissamme.

## **Laatu**

Tuotteemme ovat maailmanluokkaa koskien laatua. Tarkasti määriteltyjen prosessien kautta ja tarkkuus yksityiskohdissa pyrimme jokapäiväiseen laatuun.

## **Ympäristö- ja kestävyysasiat kuuluvat ydinarvoihimme**

Ympäristö- ja kestävyysasiat ovat tärkeitä ja tavoitteenamme on olla CO<sub>2</sub>-neutraali vuonna 2025. OSTP:n tavoite on ylläpitää vahvaa asemaansa alansa johtavana yrityksenä koskien hiilijalanjälkeä raaka-ainetuotannosta asiakkaan portille asti.

OSTP:n toiminnot työllistävät paikallisesti Pietarsaarella 250 henkilöä ja globaalisti 500 henkilöä.

# Turvallisuuden edelläkävijät

Turvallisuudesta ja ympäristöstä huolehtiminen on osa tehtaidemme päivittäistä toimintaa. Tehtailla minimoidaan turvallisuusriskejä ja ehkäistään ennalta vaarallisten tilanteiden syntyminen jatkuvalla riskikartoituksella, ympäristöä havainnoimalla, näytteitä ottamalla sekä turvallisuuskierroksilla ja -keskusteluilla. Jokainen vaaratilanne ja tapaturma tutkitaan huolellisesti, jotta vastaavilta tilanteilta voidaan välttyä tulevaisuudessa. Turvallisuustoiminta ja ympäristöstä huolehtiminen on jokaisen työntekijämme asia ja uskomme, että voimme estää kaikki tapaturmat ja ympäristövahingot.

## Ammattitaitoista ja vastuullista osaamista

Toimimme vastuullisesti arjessamme. Tavoitteenamme on toimia ympäristöystävällisesti ja turvata kestävä kehitys paitsi paikallisesti ja kansallisesti, myös maailmanlaajuisesti.

Tehtaidemme toimintaa valvovat mm. ELY-keskus, Aluehallintovirasto, Tulli, Pelastuslaitos sekä valtion turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes. Työskentely alueella edellyttää voimassa olevaa työturvallisuuskorttia sekä alue- ja kohdeperehdytystä.

## Turvallinen ja vakaa ympäristö työntekijöille

Tehtaidemme tavoitteena on olla turvallinen, reilu ja motivoiva työnantaja henkilöstöllemme. Erityistä huomiota kiinnitetään henkilöstön turvallisuuteen, hyvinvointiin ja työssä onnistumiseen. Osaamisen kehittäminen yhä monipuolisemmaksi, yhteistoiminta ja keskinäinen vuorovaikutus ovat tärkeä osa tehtaidemme arkea.

# Huolehdimme ympäristöstämme

Tehtaidemme sijainti asutusalueiden sekä meren ja Luodonjärven välittömässä läheisyydessä asettaa korkeat vaatimukset ympäristönsuojelulle. Haluamme olla hyvä naapuri, mikä tarkoittaa tiukkojen päästörajoiden noudattamista. Toimintaamme säätelevät viranomaisten myöntämät ympäristöluvut, jotka määrittävät päästörajoiden lisäksi ympäristövaikutusten tarkkailuvelvoitteet. Lupien noudattamista valvoo ELY-keskus. UPM Pietarsaari raportoi vuosittain ympäristönsuojelun kehityksestä EMAS-ympäristöraportissa. Raportti on julkinen ja se on ladattavissa sähköisenä internetistä osoitteesta [www.upmpietarsaari.fi](http://www.upmpietarsaari.fi)

## Meluntorjunta

Tehtailla toteutetaan ympäristöselvityksen pohjalta tehtyä melun vähentämissuunnitelmaa. Laitteiden melutasoille asetetaan tiukat vaatimukset jo niiden hankintavaiheessa. Tavaraliikenteen aiheuttamia meluhaittoja on ehkäisty ohjeistamalla kuljetusliikkeitä ja määrittämällä tarkat ajoreitit. Liikennettä tehdasalueelle on lisäksi rajoitettu ilta- ja yöaikana.

## Vesistön ja ilman suojele

Tehtaiden ympäristöluvut määrittävät päästötasot vesistöön, maaperään ja ilmaan. Tehtaille on tehty

ympäristöriskikartoitukset, joiden avulla riskit on tunnistettu ja niitä vähennetään ennalta ympäristövuorokautisen tarkkailun ja laitteiden kunnossapidon myötä. Henkilöstölle on laadittu toimintaohjeet, joiden avulla varmistetaan oikea toiminta poikkeustilanteissa.

Prosessivedet puhdistetaan mekaanisia ja biologisia puhdistustekniikoita käyttäen ennen niiden laskemista takaisin mereen. Prosessiveden laatua seurataan ja arvioidaan säännöllisesti. Päästöjä vähennetään vastuullisuustavoitteiden mukaisesti.

## Maaperän suojele, jätteiden kierrätys ja hyötykäyttö

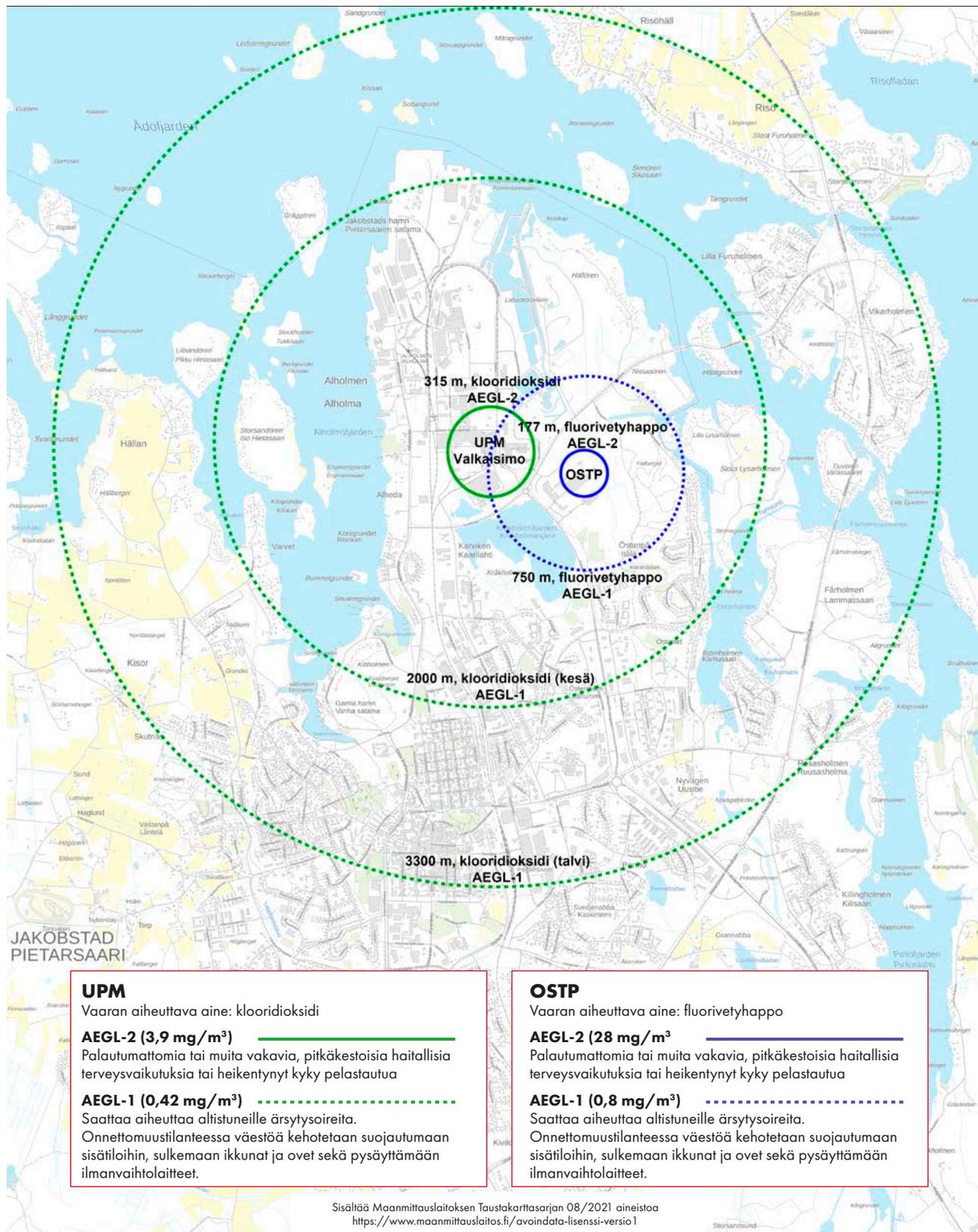
Kiinteän jätteen määrää pyritään vähentämään ja parantamaan jätteiden käsittelyä lajittelemalla ne jo niiden syntypaikassa. Suuri osa tuotantojätteestä käytetään hyödyksi joko raaka-aineena tai energiantuotannossa.

Kaatopaikoille sijoitettavan kiinteän jätteen määrä on vähentynyt merkittävästi viime vuosina jätteiden uudelleenkäyttömahdollisuuksien lisääntyessä. Orgaanista jätettä ei viädä kaatopaikalle. Tehtaiden kaatopaikan ympäristövaikutuksia seurataan ympäristölupien ja viranomaisten määräysten mukaisesti.

# Myrkyllisten kaasujen leviämiskartta

AIP:n (Alholmen Industrial Park) alueella käytetään, varastoidaan ja valmistetaan vaaralliseksi luokiteltuja aineita, joilla voi olla onnettomuustilanteissa useita

vaaraominaisuuksia. Vaarallisia aineita kuljetetaan myös maanteitse. Onnettomuusvaara on olemassa myös AIP:n ulkopuolella.



# Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren alueen pelastuslaitos

Pietarsaaren pelastustoiminnasta vastaa Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren alueen pelastuslaitos. Pelastuslaitos varautuu alueellaan mahdollisesti sattuviin suuronnettomuuksiin säännöllisellä harjoittelulla ja erillisillä suunnitelmilla. Pelastuslaki edellyttää, että pelastuslaitoksen on laadittava erityistä vaaraa aiheuttavista kohteista ulkoinen pelastussuunnitelma yhteistyössä asianomaisen toiminnanharjoittajan kanssa. Ulkoisessa pelastussuunnitelmassa määritellään toimenpiteet, joilla onnettomuudet ja niistä aiheutuvat seuraukset voidaan rajata ja hallita mahdollisimman tehokkaasti. Suunnittelun ja harjoittelun toteutumista valvoo aluehallintovirasto. Suunnitelmissa ovat huomioituina mm. onnettomuuden vaaran leviämisen estäminen ja torjuminen mahdollisimman pienin vahingoin sekä vaara-alueen väestön varoittaminen ja turvaaminen. Jokaisen kansalaisen tulee noudattaa pelastusviranomaisen määräyksiä ja ohjeita onnettomuustilanteessa.

---

## Pelastuslaitoksen yhteystiedot:

[www.pelastustoimi.fi](http://www.pelastustoimi.fi)

[virkaposti.kp@pelastustoimi.fi](mailto:virkaposti.kp@pelastustoimi.fi)

p. 040 829 4111

---

## Tehdasalueiden vaaralliset aineet

UPM:n ja OSTP:n alueilla käytetään, varastoidaan ja valmistetaan vaaralliseksi luokiteltuja aineita, joilla voi olla onnettomuustilanteissa useita vaaraominaisuuksia. Vaarallisia aineita kuljetetaan maanteitse.

Alueen ulkopuolelle vaaraa aiheuttavat onnettomuudet voivat olla lähinnä kaasuvuotoja, jotka voivat levitä lähialueelle näkyvinä tai hajusta tunnistettavina kaasupilvinä. Teollisuuslaitoksilla mahdollisesti syttyvissä tulipaloissa muodostuvaa haitallista savua ja nokea voi levitä myös lähiympäristöön. Viereisellä sivulla on esitetty alueilla yleisimmin käytettyjen kemikaalien ominaisuuksia. Yritysten turvallisuusselvitykset ja tarkat kemikaaliluettelot ovat saatavilla alueen yrityksistä.

# Pietarsaaren alueella erityistä vaaraa aiheuttavat kemikaalit

Osana turvallisen toiminnan varmistamista kemikaaleihin liittyvät suuronnettomuusvaarat on kartoitettu erilaisin riskianalyysien. Onnettomuuden vaaravaikutukset voivat rajoittua varsinaisen vuotokohdan läheisyyteen tai ulottua onnettomuuspaikkaa kauemmaksi. Riskit on otettu huomioon henkilöstön koulutuksessa, prosessien suunnittelussa, kehityksessä, ohjauksessa sekä varojärjestelmissä.

Suurten prosessi- ja tuotekemikaalien varastosäiliöitten määräaikainen tarkastus ja valvonta tehdään yhteistyössä viranomaisten kanssa erityisen tarkastusohjelman mukaan.

## UPM Pietarsaaren tehdasalueella käsiteltäviä kemikaaleja ja kaasuja:

Aine	Aineen vaaraominaisuudet	Terveys- ja ympäristövaikutukset sekä mahdollisen suuronnnettomuuden luonne
<b>Happi</b> 	Väritön ja hajuton hieman ilmaa raskaampi kaasu. Voimakas hapetin ja hapen vuoto aiheuttaa syttymisvaaran suljetuissa tiloissa ja lisää tulipalon voimakkuutta. Hapen kyllästämät vaatteet tai muu materiaali syttyvät helposti. Ei ole myrkyllinen.	Suora kosketus nestemäiseen happeen tai altistuminen kylmille happihöyryille aiheuttaa paleltumavamman iholla ja silmissä. Vaara rajoittuu tehdasalueelle ja sen välittömään läheisyyteen.
<b>Rikkivety</b> 	Väritön, mädänneen kananmunan hajuisen kaasu. Myrkyllinen.	Ärsyttää silmiä ja hengitystä. Suuret pitoisuudet lamaannuttavat hajuainin nopeasti ja ovat hengenvaarallisia. Vaara rajoittuu tehdasalueelle ja sen välittömään läheisyyteen.
<b>Klooridioksidi</b> 	Tummanvihreänkeltainen, laimeana makean ja väkevänä pistävän hajuisen. Voimakas hapetin, joka hapettaa, valkaisee ja syövyttää monia rakenneaineita ja metalleja. Myrkyllinen.	Ärsyttää silmiä ja hengitystä. Suuret pitoisuudet hengenvaarallisia. Klooridioksidikaasu ja -vesi ovat vahingollisia ympäristölle. Kaasupilvi voi aiheuttaa ärsytysoireita muutamien kilometrien etäisyydelle päästökohteesta.
<b>Otsoni</b> 	Sinertävä, pistävän hajuisen kaasu, voimakas hapetin, joka saattaa aiheuttaa räjähdysmäisen tulipalon yhdessä öljyjen, rasvojen ja muiden palavien aineiden kanssa. Hajoaa ilmassa hapeksi. Myrkyllinen.	Pieninä pitoisuuksina ärsyttää silmiä ja hengitysteitä. Suuret pitoisuudet hengenvaarallisia. Vaara rajoittuu tehdasalueelle ja sen välittömään läheisyyteen.
<b>Rikkihappo</b> 	Aiheuttaa vakavia palovammoja. Ärsyttää hengitysteitä. Reagoi voimakkaasti veden kanssa. Helposti hajoavaa. Akuutit vaikutukset johtuvat pH:n laskusta ja syövyttävyydestä, esimerkiksi levän määrä vähenee huomattavasti pH:n laskiessa alle 6.	Väritön neste, jossa on pistävä hajua. Ei pala, mutta muodostaa palossa ja termisessä hajoamisessa myrkyllisiä kaasuja. Reagoi useimpien metallien kanssa ja muodostaa helposti syttyvää vetykaasua. Syövyttää lasia. Reagoi veden ja vesiliuosten kanssa ja muodostaa lämpöä.

## OSTP Finland Oy Ab Pietarsaaren tehdasalueella käsiteltäviä kemikaaleja ja kaasuja

Aine	Aineen vaaraominaisuudet	Terveys- ja ympäristövaikutukset sekä mahdollisen suuronnnettomuuden luonne
<b>Fluorivetyhappo</b> 	Väritön neste, jossa on pistävä hajua. Ei pala, mutta muodostaa palossa ja termisessä hajoamisessa myrkyllisiä kaasuja. Reagoi useimpien metallien kanssa ja muodostaa helposti syttyvää vetykaasua. Syövyttää lasia. Reagoi veden ja vesiliuosten kanssa ja muodostaa lämpöä.	Terveysvaarat ihmiselle: Tappavaa hengitettynä, joutuessaan iholle ja nieltynä. Voimakkaasti ihoa syövyttävää. Altistunut on aina toimitettava lääkärihoitoon. Myrkyllinen vesieliöille.
<b>Rikkihappo</b> 	Aiheuttaa vakavia palovammoja. Ärsyttää hengitysteitä. Reagoi voimakkaasti veden kanssa. Helposti hajoavaa. Akuutit vaikutukset johtuvat pH:n laskusta ja syövyttävyydestä, esimerkiksi levän määrä vähenee huomattavasti pH:n laskiessa alle 6.	Väritön neste, jossa on pistävä hajua. Ei pala, mutta muodostaa palossa ja termisessä hajoamisessa myrkyllisiä kaasuja. Reagoi useimpien metallien kanssa ja muodostaa helposti syttyvää vetykaasua. Syövyttää lasia. Reagoi veden ja vesiliuosten kanssa ja muodostaa lämpöä.
<b>Typpihappo</b> 	Kellertävä neste, jossa on pistävä hajua. Ei pala, mutta vapauttaa korkeissa lämpötiloissa myrkyllisiä kaasuja (typen oksidit, NO <sub>x</sub> ).	Höyryjen hengittäminen ärsyttää hengitysteitä, voi aiheuttaa kurkkukipua ja yskää. Oireet voivat ilmetä viivästyneinä. Aiheuttaa vakavia ihosyöpymiä ja silmävaurioita. Välitön hoito on tarpeen, koska hoitamattomat syöpymät ovat hitaasti ja vaikeasti paranevia.
<b>Nestekaasu</b> 	Vuodon sattuessa ulkona nestekaasu muodostaa ilmaa raskaamman pilven, joka hakeutuu alaville maille. Kylmässä säässä nestekaasu muodostaa näkyvää imelänhajuista tai hajutonta sumua.	Nestekaasun suurin vaaratekijä on sen tulenarkuus. Kaasupilven syttyttyä se palaa ja laajenee muutamassa sekunnissa kahdeksankertaiseksi. Pilven sisälle jääville aiheutuu vaikeita palovammoja.
<b>Vety</b> 	Vety on erittäin helposti syttyvä kaasu. Sisältää paineen alaista kaasua, voi räjähtää kuumennettaessa.	Vetyliekkiä on vaikea havaita ja kosketus siihen aiheuttaa pahoja palovammoja. Humahetaan palava kaasupilvi aiheuttaa pilven sisälle jääneille vaikeita palovammoja.
<b>Peittaushappo</b> 	Sekoitus fluori-, rikki- ja typpihappoa ja siinä on pistävä hajua. Muodostaa palossa ja termisessä hajoamisessa myrkyllisiä kaasuja. Reagoi useimpien metallien kanssa. Aiheuttaa vakavia palovammoja.	Terveysvaarat ihmiselle: tappavaa hengitettynä, joutuessaan iholle ja nieltynä. Voimakkaasti ihoa syövyttävää. Vaurioittaa silmiä vakavasti. Oireet voivat ilmetä viivästyneinä. Altistunut on aina toimitettava lääkärihoitoon. Ympäristövaikutukset: myrkyllinen vesieliöille. Tulipalossa muodostuu myrkyllisiä kaasuja, voi aiheuttaa räjähdysvaaran.

# TOIMINTAOHJE

## yleisen vaaramerkin kuullessasi

Pelastusviranomainen varoittaa väestöä yleisellä vaaramerkillä, joka on yhtäjaksoinen, minuutin mittainen nouseva ja laskeva sireeniääni. Lisäksi hätäkeskus voi lähettää YLE:n radio- ja TV-kanavien kautta erillisen vaaratiedotteen. Vaara ohi -merkki on minuutin mittainen, tasainen äänimerkki.

Yleinen vaaramerkki testataan joka kuukauden ensimmäinen arkimaanantai klo 12. Testauksessa kuuluu seitsemän sekuntia kestävä, tasainen hälytysääni.

## Toimi näin, jos olet sisällä



Pysy sisällä. Sulje ovet ja ikkunat. Pysäytä ilmastointi ja tuuletus.



Avaa televisio tai radio taajuudelle 96,0. Toimi annettujen ohjeiden mukaisesti. Vältä puhelimen käyttöä.



Jos tunnet kaasun hajua, hengitä kostean vaateen tai vastaavan läpi.



Pyri rakennuksen yläkerroksiin, mikäli mahdollista. Älä poistu alueelta ilman viranomaisen kehoitusta.



Käytä puhelinta vain jos olet itse välittömässä avun tarpeessa.

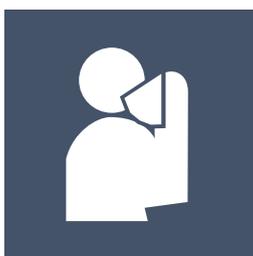
## Toimi näin, jos olet ulkona



Siirry sisälle. Jos et pääse sisälle, tarkista tuulen suunta. Poistu kaasun alta sivutuuleen. Tuulen suunnan erotat tehtaan savuista ja tuulipusseista.



Pyri korkeampaan maastonkohtaan. Ylempänä on turvallisempaa.



Jos joudut kaasupitoiseen ilmaan, liiku rauhallisesti. Suojaudu hengittämällä kostean vaateen tai vastaavan läpi.



Käytä puhelinta vain jos olet itse välittömässä avun tarpeessa.



Lisäohjeita saat pelastusviranomaisilta, tiedotusvälineistä sekä Yleisradion teksti-TV:n sivulta 866.

Suosittelimme lataamaan älypuhelimeen 112 Suomi -sovelluksen!



# SÄKERHETS- MEDDELANDE 2021

UPM Jakobstad och OSTP Finland Oy Ab

**DET LAGSTADGADE  
SÄKERHETSMEDELANDET**

har utarbetats i samarbete mellan UPM Jakobstad, OSTP Finland Oy Ab samt Mellersta Österbottens och Jakobstadsområdets räddningsverk. Meddelandet innehåller viktig grundläggande säkerhetsinformation för invånare och aktörer i det närliggande området.

**Spara detta meddelande!**



**OSTP**



# Säkerhetsinformation till hemmen

Detta meddelande innehåller information om UPM Jakobstads och OSTP Finland Oy Ab:s fabriker, om riskerna med de kemikalier som används i området och om de riktiga handlingsätten vid olyckor.

Meddelandet delas ut till alla hem i området nära fabrikerna och är dessutom tillgängligt vid båda fabrikernas huvudportar samt elektroniskt på adressen [www.upmpietarsaari.fi](http://www.upmpietarsaari.fi) ja [www.ostp.biz](http://www.ostp.biz).

Meddelandet publiceras med fem års mellanrum. Vi hoppas att du sparar meddelandet!

## Förebyggande åtgärder är viktiga

Den viktigaste delen av företagets säkerhetsplanering är att förebygga riskerna för storolyckor samt eventuella olycksfall. Arbetstagarna i varje område är skyldiga att anmäla alla avvikelser och farliga situationer som gäller processer, arbetsmiljön eller omgivningen. Anmälningarna leder till omedelbara åtgärder. Dessutom görs granskningar och säkerhetsronder regelbundet. På dessa går man igenom frågor som gäller företagets säkerhet, arbetarskydd och räddningsplanering.

UPM:s fabriksbrandkår övar regelbundet på egen hand och i samarbete med räddningsmyndigheterna för att upprätthålla och ytterligare utveckla beredskapen. På begäran deltar brandkåren också i utryckningar utanför fabriksområdet.

## Beredskap och utbildning

UPM Jakobstads och OSTP:s verksamhet bedöms ständigt för att identifiera miljö-, hälso- och säkerhetsrisker. Riskerna för storolyckor som beror på farliga kemikalier har undersökts med hjälp av olika slags riskanalyser. Arbetet i företagen kräver ett gällande arbets säkerhetskort och företagets allmänna säkerhetsutbildning. Dessutom görs alla personer som besöker området förtrogna med säkerhetsfrågorna.

## Verksamheten styrs av standarder

Genom att ständigt utveckla den egna verksamheten vill företagen säkerställa att verksamheten inte orsakar fara för människor eller miljön. Företagen i området använder ledningssystem som grundar sig bland annat på följande standarder: kvalitetssystemet ISO 9001, miljösystemet ISO 14001 och företagshälso- och arbets säkerhetssystemet ISO 45001.

---

### Kontaktinformation:

UPM Jakobstad  
PB 42, 68601 Jakobstad  
Susanna Jakobsson  
Säkerhetschef

OSTP Finland Oy  
PB 15, 68601 Jakobstad  
Jyrki Sironen  
Manager, Environment, Safety and Quality

---

**DU KOMMER VÄL IHÅG** att det är förbjudet att röra sig, vistas och fotografera i UPM:s och OSTP:s fabriksområden. Fabriksområdena har avgränsats med stängsel eller portar eller märkts ut med skyltar. Fabriksområdena bevakas dygnet runt och det finns kameraövervakning med inspelning i området.

# En industrikoncentration som utnyttjar råmaterial på ett mångsidigt sätt



## UPM Jakobstad

UPM Jakobstads fabriksområde är en mångsidig bioskogsindustrikoncentration där virke från de närliggande områdena förädlas till cellulosa, sågvara, papper, förädlade pappersprodukter och energi. I området finns UPM:s cellulosafabrik, såg och Skogs servicekontor. Vid cellulosafabriken tillverkas björk- och barrträdszellulosa av massaved från närliggande områden. Fabrikens kapacitet är 800 000 ton per år. Av barrträds- och björkzellulosa framställs etikett-, special- och mjukpapper samt kartong. Största delen av cellulosan transporteras till tillverkare i olika delar av världen via Alholmens hamn som ligger nära fabriken.

Vid Alholmens såg framställs certifierad sågvara av tall och gran för byggindustrin samt fönster-, dörr- och möbelindustrin. Produktionskapaciteten är 280 000 kubikmeter per år och det sågade virkets huvudsakliga marknad finns i Finland och Asien.

Virket som används vid cellulosafabriken och sågen köper UPM Skog i huvudsak i de närliggande landskapen. I fabriksområdet används virket hundra procentigt för att framställa sågvara, cellulosa, papper och energi.

## Över 100 års erfarenhet av cirkulär ekonomi

Vår verksamhet grundar sig i stor utsträckning på cirkulär ekonomi. Vi använder de träbaserade råvarorna effektivt och även av det överblivna virket förädlas produkter på ett sätt som är hållbart med tanke på miljön. 200 långtradarlass och 60 tågvarnlass virke förädlas dagligen och allt utnyttjas i fabriksområdet.

## En betydande arbetsgivare i Jakobstad

UPM Jakobstads fabriker och funktioner sysselsätter cirka 750 personer. I området arbetar dagligen också cirka 100 entreprenörer och sommartid omkring 80 sommaranställda.

## OSTP

OSTP-koncernen är en av världens ledande tillverkare av svetsade rostfria rör och rördelar. OSTP har produktionsanläggningar både i Jakobstad och i Örnsköldsvik i Sverige. Koncernen ägs av Agave Srl och Outokumpu Oyj.

I Jakobstad tillverkas rör och rördelar med en produktionskapacitet på mer än 50 000 ton per år. 85 procent av produkterna säljs via distributörer och representanter till över 40 länder.

## Framgången grundar sig på kärnvärderingarna

OSTP:s framgång grundar sig på våra kärnvärderingar och principer. Vi fokuserar på miljön, hälsa, säkerhet och kvalitet. Säkerheten på vår arbetsplats är alltid det viktigaste och vår målmedvetna fokusering återspeglas i alla våra rutiner och processer på arbetsplatsen.

## Kvalitet

Våra produkter är i världsklass i fråga om kvaliteten. Med hjälp av noggrant fastställda processer och exakta detaljer strävar vi efter kvalitet varje dag.

## Miljö- och hållbarhetsfrågorna hör till våra kärnvärderingar

Miljö- och hållbarhetsfrågorna är viktiga och vi har som mål att vara en klimatneutral koncern 2025.

Vi strävar efter att upprätthålla vår starka position som ledande företag i branschen i fråga om koldioxidavtrycket från råvaruproduktionen ända till kundens port.

OSTP:s verksamhet sysselsätter 250 personer i Jakobstad och 500 personer globalt.

# Föregångare inom säkerhet

Att sörja för säkerheten och miljön hör till det dagliga arbetet vid våra fabriker. Vid fabrikena minimeras säkerhetsriskerna och uppkomsten av farliga situationer förebyggs med hjälp av kontinuerlig riskbedömning, observationer av miljön, prov samt säkerhetsronder och -samtal. Varje farlig situation och olycka undersöks grundligt för att motsvarande situationer ska kunna undvikas i framtiden. Säkerhetsarbetet och åtgärderna för att värna om miljön gäller varje anställd och vi är övertygade om att vi kan förhindra alla olyckor och miljöskador.

## Yrkesskicklighet och ansvar

Vi handlar ansvarsfullt i vår vardag. Vi har som mål att handla på ett miljövänligt sätt och trygga en hållbar utveckling på lokal och nationell men även global nivå.

Verksamheten vid våra fabriker övervakas bland annat av NTM-centralen, regionförvaltningsverket, Tullen, räddningsverket samt Säkerhets- och kemikalieverket Tukes. För att få arbeta i området krävs ett gällande arbetssäkerhetskort samt områdes- och objektsintroduktion.

## En säker och stabil miljö för arbetstagarna

Våra fabriker strävar efter att vara en säker, rättvis och uppmuntrande arbetsgivare för våra anställda. Vi fäster särskild uppmärksamhet vid personalens säkerhet, välbefinnande och framgång i arbetet. Utveckling av kompetensen i en alltmär mångsidig riktning, samarbete och ömsesidig växelverkan är en viktig del av vardagen på våra fabriker.

## Vi tar hand om vår miljö

Fabrikernas läge nära bosättningsområdena samt havet och Larsmosjön ställer höga krav på miljöskyddet. Vi vill vara en god granne, vilket betyder att vi följer stränga utsläppsgränser. Vår verksamhet regleras av de miljötillstånd som myndigheterna beviljat och som bestämmer utsläppsgrensarna men även skyldigheterna att granska miljökonsekvenserna. NTM-centralen övervakar att tillstånden följs. I den årliga EMAS-miljörapporten lämnar UPM Jakobstad information om hur miljöskyddet har utvecklats. Rapporten är offentlig och kan laddas ner i elektronisk form på adressen [www.upmpietarsaari.fi](http://www.upmpietarsaari.fi)

## Bullerbekämpning

Vid fabrikena förverkligas en plan för att minska buller. Planen har utarbetats utifrån en miljöutredning. Det ställs stränga krav på anordningarnas bullernivåer redan vid anskaffningen. Bullerstörningar från godstrafiken har förebyggts genom att ge instruktioner till transportfirmorna och fastställa noggranna körrutter. Trafiken till fabriksområdet har dessutom begränsats på kvällar och nätter.

## Skydd av vattendragen och luften

Fabrikernas miljötillstånd bestämmer nivån på utsläppen i vattnet, marken och luften. Med hjälp

av de kartläggningar av miljöriskerna som gjorts för fabriken har riskerna identifierats. Riskerna minskas på förhand genom övervakning dygnet runt och underhåll av anordningarna. Personalen har fått instruktioner som ska säkerställa rätt förfaringssätt i avvikande situationer.

Processvattnen rengörs med mekaniska och biologiska reningstekniker innan de släpps tillbaka ut i havet. Kvaliteten på processvattnet följs och bedöms regelbundet. Utsläppen minskas i enlighet med ansvarsmålen.

## Skydd av marken, återvinning och användning av avfall

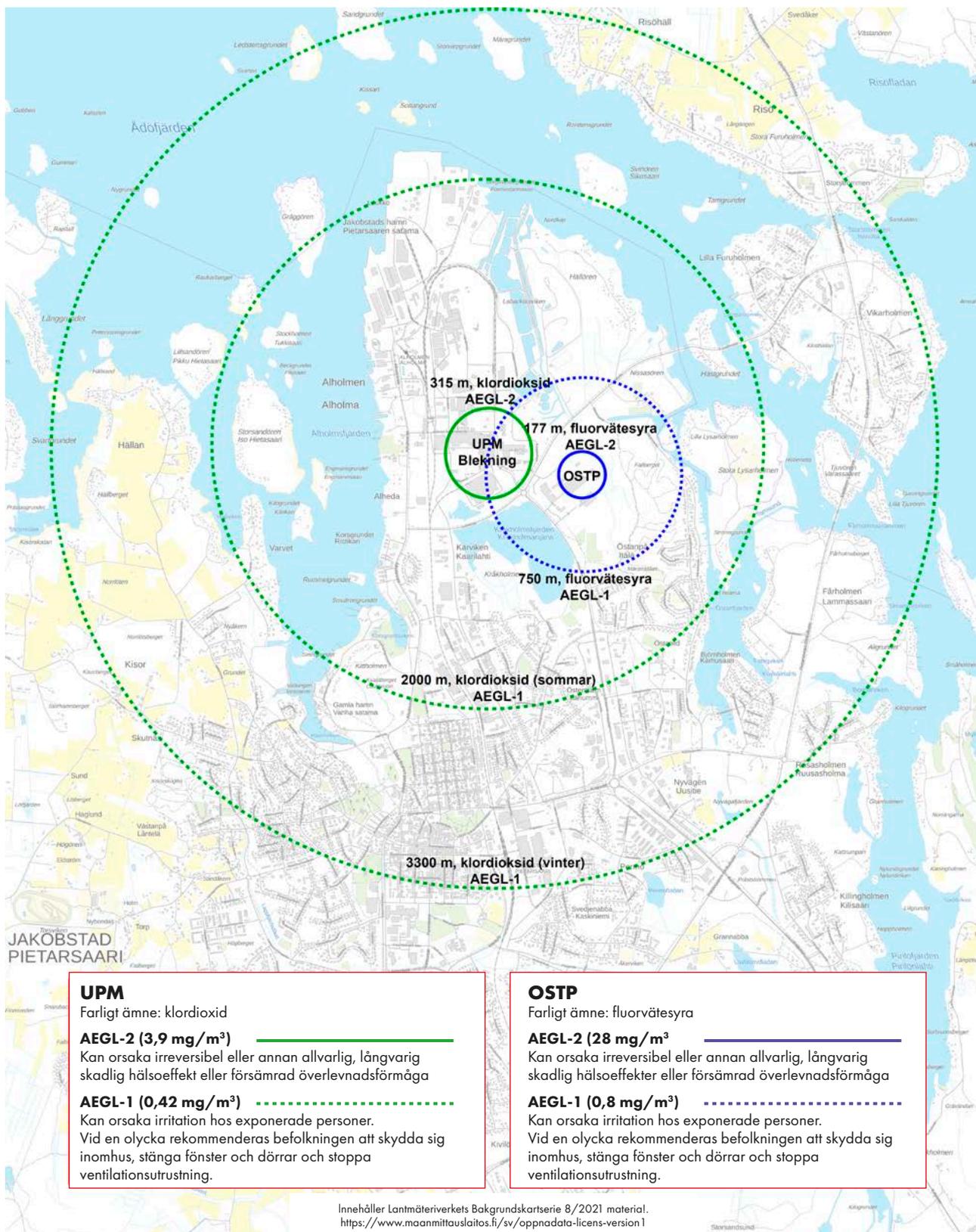
Målet är att minska mängden fast avfall och förbättra avfallshanteringen genom att sortera avfallet redan på det ställe där det uppstår. En stor del av produktionsavfallet utnyttjas antingen som råvara eller i energiproduktionen.

Mängden fast avfall som förs till avstjälningsplatserna har minskat betydligt under de senaste åren i och med att möjligheterna att återanvända avfall har ökat. Organiskt avfall förs inte till avstjälningsplatsen. Miljökonsekvenserna från fabriken avstjälningsplats följs upp i enlighet med miljötillstånden och myndigheternas föreskrifter.

# Karta över spridningsområden för giftiga gaser

I AIP-området (Alholmen Industrial Park) används, lagras och framställs farliga ämnen som kan ha ett flertal farliga egenskaper i olycksituationer.

Farliga ämnen transporteras också med landsvägs-transporter. Det föreligger en olycksrisk även utanför AIP.



# Mellersta Österbottens och Jakobstadsområdets räddningsverk

Mellersta Österbottens och Jakobstadsområdets räddningsverk ansvarar för räddningsverksamheten i Jakobstad. Räddningsverket förbereder sig inför eventuella storolyckor i sitt område genom regelbundna övningar och separata planer. Räddningslagen förutsätter att räddningsverket i samarbete med verksamhetsidkaren utarbetar en extern räddningsplan för objekt som orsakar en särskild fara. I den externa räddningsplanen fastställs de åtgärder med vilka olyckor och följderna av dessa kan avgränsas och kontrolleras så effektivt som möjligt. Regionförvaltningsverket övervakar hur planeringen och övningarna genomförs. I planerna beaktas bland annat hur man förhindrar att faran sprider sig, bekämpar faran så att skadorna är minimala samt hur befolkningen i riskområdet varnas och garanteras trygghet. Varje medborgare ska följa räddningsmyndighetens bestämmelser och anvisningar i en olyckssituation.

---

## Räddningsverkets kontaktinformation:

[www.pelastustoimi.fi](http://www.pelastustoimi.fi)

[virkaposti.kp@pelastustoimi.fi](mailto:virkaposti.kp@pelastustoimi.fi)

tfn 040 829 4111

---

## Farliga ämnen i fabriksområdena

I UPM:s och OSTP:s områden används, lagras och framställs farliga ämnen som kan ha ett flertal farliga egenskaper i olyckssituationer. Farliga ämnen transporteras med landsvägstransporter.

Olyckor som orsakar fara utanför området kan i första hand vara gasläckor som kan sprida sig i närområdet som synliga gasmoln eller gasmoln som känns igen på lukten. Skadlig rök och sot som bildas vid eventuella bränder i industrianläggningarna kan också sprida sig till närområdet. På följande sida visas de vanligaste kemikaliernas egenskaper. Företagens säkerhetsutredningar och exakta kemikalieförteckningar fås av företagen i området.

## Kemikalier som orsakar särskild fara i Jakobstadsområdet

En av åtgärderna för att garantera en säker verksamhet har varit att med hjälp av olika slags riskanalyser undersöka riskerna för storolyckor som beror på kemikalier. De skadliga följderna av en olycka kan vara begränsade till området nära själva läckan eller sträcka sig längre bort från olycksplatsen. Riskerna har beaktats i personalens utbildning, planeringen, utvecklingen och styrningen av processerna samt i säkerhetssystemen.

De stora lagercisternerna med process- och produktkemikalier granskas och övervakas i samarbete med myndigheterna enligt ett särskilt kontrollprogram.

## Kemikalier och gaser som behandlas i UPM Jakobstads fabriksområde

Ämne	Ämnets farliga egenskaper	Hälso- och miljökonsekvenser samt typen av eventuell storolycka
<b>Syre</b> 	Färglös och luktfri gas som är något tyngre än luften. En kraftig oxidant och syreläcka orsakar brandfara i slutna utrymmen och ökar brandens styrka. Kläder eller annat material som angripits av syre är lättantändliga. <b>Inte giftigt.</b>	Direkt kontakt med flytande syre eller exponering för kalla syreångor orsakar en kylskada på huden och i ögonen. Faran är begränsad till fabriksområdet och dess omedelbara närhet.
<b>Svavelväte</b> 	Färglös gas som luktar ruttet ägg. <b>Giftigt.</b>	Irriterar ögonen och andningen. Stora halter förlamar luktsinnet snabbt och är livsfarliga. Faran är begränsad till fabriksområdet och dess omedelbara närhet.
<b>Klordinoxid</b> 	Mörkgrön gult, söt lukt i utspädd form och frän i utspädd form. En kraftig oxidant som oxiderar, bleker och fräter många konstruktionsmaterial och metaller. <b>Giftigt.</b>	Irriterar ögonen och andningen. Stora halter är livsfarliga. Klordinoxidgas och -vatten är skadliga för miljön. Gasmolnet kan orsaka irritationssymtom några kilometer från utsläppsplatsen.
<b>Ozon</b> 	Blåaktig gas med frän lukt, en stark oxidant som kan orsaka en explosionsartad brand tillsammans med oljor, fetter och andra eldfarliga ämnen. Bryts ned till syre i luften. <b>Giftigt.</b>	Små halter irriterar ögonen och luftvägarna. Stora halter är livsfarliga. Faran är begränsad till fabriksområdet och dess omedelbara närhet.
<b>Svavelsyra</b> 	Orsakar allvarliga brännskador. Irriterar luftvägarna. Reagerar kraftigt med vatten. Bryts ned lätt. Akuta följder beror på sänkt pH och syrans frätande egenskaper, till exempel algmängden minskar betydligt när pH är under 6.	Färglös vätska med frän lukt. Brinner inte men bildar giftiga gaser vid brand och termisk nedbrytning. Reagerar med de flesta metaller och bildar en lättantändlig vätgas. Fräter glas. Reagerar med vatten och vattenhaltiga lösningar och bildar värme.

## Kemikalier och gaser som behandlas i OSTP Finland Oy Ab:s fabriksområde i Jakobstad

Ämne	Ämnets farliga egenskaper	Hälso- och miljökonsekvenser samt typen av eventuell storolycka
<b>Fluorvätesyra</b> 	Färglös vätska med frän lukt. Brinner inte men bildar giftiga gaser vid brand och termisk nedbrytning. Reagerar med de flesta metaller och bildar en lättantändlig vätgas. Fräter glas. Reagerar med vatten och vattenhaltiga lösningar och bildar värme.	Hälsorisker för människan: dödlig vid inandning, kontakt med huden och förtäring. Starkt frätande på huden. Exponering kräver alltid läkarvård. Giftig för vattenlevande organismer.
<b>Svavelsyra</b> 	Orsakar allvarliga brännskador. Irriterar luftvägarna. Reagerar kraftigt med vatten. Bryts ned lätt. Akuta följder beror på sänkt pH och syrans frätande egenskaper, till exempel algmängden minskar betydligt när pH är under 6.	Färglös vätska med frän lukt. Brinner inte men bildar giftiga gaser vid brand och termisk nedbrytning. Reagerar med de flesta metaller och bildar en lättantändlig vätgas. Fräter glas. Reagerar med vatten och vattenhaltiga lösningar och bildar värme.
<b>Salpetersyra</b> 	Gulaktig vätska med frän lukt. Brinner inte men frigör giftiga gaser vid höga temperaturer (kväveoxider, NO <sub>x</sub> ).	Inandning av ångor irriterar luftvägarna, kan orsaka halsont och hosta. Symtomen kan yppa sig senare. Orsakar allvarliga frätsår på huden och ögonskador. Omedelbar vård behövs eftersom frätskador som inte behandlas läks långsamt och är svåråläkta.
<b>Gasol</b> 	Vid läckage utomhus bildar gasolen ett moln som är tyngre än luften och som söker sig till lågt belägna områden. Om luften är kall bildar gasolen en synlig, sötdoftande eller luktfri dimma.	Den största risken med gasolen är att den är lättantändlig. Ett gasmoln som fattar eld brinner och blir åttafaldigt på några sekunder. Den som hamnar inne i molnet får allvarliga brännskador.
<b>Väte</b> 	Väte är en mycket lättantändlig gas. Innehåller gas under tryck och kan explodera vid upphetning.	Vätgasflamman är svår att upptäcka och hudkontakt med den ger allvarliga brännskador. Gasmolnet som flamar upp orsakar den som är inne i molnet allvarliga brännskador.
<b>Betningsyra</b> 	En blandning av fluor-, svavel- och salpetersyra, frän lukt. Bildar giftiga gaser vid brand och termisk nedbrytning. Reagerar med de flesta metaller. Orsakar allvarliga brännskador.	Hälsorisker för människan: dödlig vid inandning, kontakt med huden och förtäring. Starkt frätande på huden. Skadar ögonen allvarligt. Symtomen kan yppa sig senare. Exponering kräver alltid läkarvård. Miljökonsekvenser: giftig för vattenlevande organismer. Vid brand bildas giftiga gaser som kan innebära en explosionsrisk.

# GÖR SÅ HÄR

## när du hör den allmänna farosignalen

Räddningsmyndigheten varnar befolkningen med en allmän farosignal: en oavbruten stigande och fallande ljudsignal som varar en minut. Nödcentralen kan dessutom skicka ett separat varningsmeddelande på YLE:s radio- och tv-kanaler. Signalen när faran är över är en oavbruten ljudsignal som varar en minut.

Den allmänna farosignalen testas den första helgfria måndagen varje månad kl. 12. Testet är en jämn ljudsignal som varar sju sekunder.

## Gör så här om du är inomhus



Stanna inomhus. Stäng dörrar och fönster. Stäng av luftkonditioneringen och ventilationen.



Sätt på tv:n eller radion och välj frekvensen 96,0. Följ de anvisningar som ges. Använd inte telefonen.



Om det luktar gas ska du andas genom ett fuktigt klädesplagg eller motsvarande.



Gå till byggnadens övre våningar om möjligt. Lämna området först på uppmaning av en myndighet.



Använd telefonen endast om du själv är i behov av omedelbar hjälp.

## Gör så här om du är utomhus



Gå in. Om du inte kommer in ska du kontrollera vindriktningen. Förflytta dig sidledes jämfört med vindriktningen. Du ser vindriktningen genom att titta på röken från fabriken och vindstrutarna.



Försök ta dig till ett högre ställe i terrängen. Det är säkrare högre uppe.



Om du utsätts för gashaltig luft ska du röra dig lugnt. Skydda dig genom att andas genom ett fuktigt klädesplagg eller motsvarande.



Använd telefonen endast om du själv är i behov av omedelbar hjälp.



Du får ytterligare anvisningar av räddningsmyndigheterna, massmedierna och Yleisradios text-tv, sidan 866.

Vi rekommenderar att du laddar ner appen 112 Suomi i din smarttelefon!

